

Program studiów podyplomowych

Ogólna charakterystyka studiów podyplomowych	
Wydział prowadzący studia podyplomowe:	Wydział Teologiczny UMK
Nazwa studiów podyplomowych:	Studia podyplomowe w zakresie bioetyki
Nazwa studiów podyplomowych w j. angielskim:	Postgraduate Diploma Studies in Bioethics
Umiejscowienie studiów w obszarze kształcenia:	Obszar nauk humanistycznych Obszar nauk medycznych
Kierunek studiów prowadzony przez UMK związany z obszarem kształcenia:	Teologia, Prawo, kierunek lekarski
Liczba semestrów:	2
Łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych:	150
Łączna liczba punktów ECTS:	65
Cel studiów podyplomowych: (należy: określić, do czego przygotowują słuchaczy studia podyplomowe – z uwzględnieniem wymogów organizacji zawodowych i pracodawców; opisać uzyskiwane przez słuchaczy nowe uprawnienia i kwalifikacje zawodowe niezbędne na rynku pracy)	<p>Celem studiów podyplomowych w zakresie bioetyki jest przekazanie słuchaczom aktualnej wiedzy z zakresu bioetyki i prawa medycznego oraz nauczanie aplikacji nabytej wiedzy i możliwych rozwiązań problemów etycznych w praktyce zawodowej (1) środowisk medycznych (lekarzy, pielęgniarek, personelu medycznego), (2) kapelanów szpitalnych, (3) członków szpitalnych komisji etycznych (których funkcja polega na wspieraniu przedstawicieli personelu medycznego oraz pacjentów i ich rodzin w podejmowaniu koniecznych decyzji dotyczących opieki medycznej), (4) osób zainteresowanych bioetyką, w tym dziennikarzy zajmujących się nauką w obszarze biomedycyny oraz szczególnie bioetyką.</p> <p>Absolwenci studiów zdobywają wiedzę na tematy bioetyczne związane z trzema naturalnymi etapami ludzkiego życia: początku życia, trwania życia oraz jego końca. Słuchacze zdobędą wiedzę w zakresie ogólno-filozoficznych koncepcji osoby; wprowadzenia do etyki ogólnej oraz szczegółowej; kwestii zachowania klauzuli sumienia przez lekarzy, maceutów, personelu medycznego, jak również pacjenta; antropologicznych podstaw medycyny w aspekcie integralnie rozumianej godności osoby; zasad pomocniczych w medycynie; eksperymentów medycznych; źródeł, założeń oraz modeli bioetyki; statusu embrionu ludzkiego; rozwiązań prawnych rodzimych biomedycyny oraz europejskich standardów bioetycznych w perspektywie konsekwencji</p>

	<p>cywilizacyjnych. Słuchacze zdobędą umiejętność aplikowania wiedzy etycznej i bioetycznej do podstawowych zagadnień biomedycznych związanych z fazą <u>początku życia ludzkiego</u> (genetyki, eugeniki, fizjologii ludzkiej prokreacji, sztucznego zapłodnienia, aborcji, antykoncepcji, diagnostyki preimplantacyjnej i prenatalnej); <u>trwania życia</u> (medycyny estetycznej, przeszczepów i dawstwa narządów, eksperymentów medycznych, zabójstwa człowieka w aspekcie obrony własnej, wojny sprawiedliwej, kary śmierci i samobójstwa) oraz <u>końca życia</u> (teologia choroby, śmierci, cierpienia, umierania; choroba terminalna, kontrowersje dotyczące kryteriów weryfikacji śmierci; medycyny i opieki paliatywnej oraz hospicyjnej; psychologii cierpienia).</p>
Wskazanie związku programu studiów podyplomowych z misją i strategią Wydziału:	<p>Podyplomowe studia w zakresie bioetyki wpisują się w Strategię Rozwoju Wydziału Teologicznego UMK 2012-2020, szczególnie w punktach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie intensywnej działalności naukowo-badawczej oraz zwiększenie współpracy z innymi środowiskami naukowymi. 2. Stworzenie, przy aktywnej współpracy innych ośrodków naukowych, oferty edukacyjnej adekwatnej do potrzeb środowisk medycznych oraz zapewnienie bazy ekspertów w zakresie bioetyki zasiadających w szpitalnych komisjach etycznych oraz komisjach bioetycznych. 3. Rozszerzenie oferty edukacyjnej Wydziału Teologicznego o nowe kierunki i specjalności studiów oraz rozszerzenie obszarów badań naukowych.
Wskazanie, czy w procesie określania efektów kształcenia i rozwiązań programowych uwzględniono opinie interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych:	<p>Ważnymi elementami określania efektów kształcenia były analizy zapotrzebowania na praktyczną wiedzę w zakresie bioetyki w naszym regionie. Wyraźnie bowiem zaznacza się na naukowej „mapie Polski” brak takiej oferty edukacyjnej w formie studiów podyplomowych dla środowisk medycznych, pracowników służb medycznych, osób duchownych związanych ze służbą zdrowia, katechetów oraz osób zainteresowanych zagadnieniami bioetycznymi (przy niezwykle dynamicznym dzisiaj rozwoju biomedycyny) na lokalnym rynku.</p> <p>W przygotowaniu programu studiów wzięto pod uwagę apel Polskiego Towarzystwa Bioetycznego („Medycyna Praktyczna” 2009/11), który zachęca do tworzenia szpitalnych komisji etycznych, w których zasiadaliby przedstawiciele środowisk medycznych oraz etycy/bioetycy. W Polsce brak jeszcze systemowych podstaw do powoływania szpitalnych komisji etycznych, wydaje się jednak, że wzorem innych krajów europejskich komisje te staną się częścią systemu ochrony zdrowia. Istnienie komisji etycznych wpisuje się bowiem w zobowiązanie szpitali do prowadzenia polityki stałego podnoszenia kwalifikacji personelu, spośród których nie można wykluczać kwalifikacji etycznych i bioetycznych.</p>
Efekty kształcenia dla studiów podyplomowych*	
Symbol	Po ukończeniu studiów podyplomowych absolwent osiąga następujące efekty kształcenia:
wiedza	
EK_W01	Słuchacz zna podstawowe pojęcia antropologii filozoficznej, godności osoby ludzkiej oraz podstawowe pojęcia etyki ogólnej i szczegółowej aplikowane do szeroko rozumianej problematyki medycznej
EK_W02	Ma wiedzę na temat wybranych zagadnień bioetycznych związanych z etapami ludzkiego życia: początku życia, trwania życia oraz jego końca

EK_W03	Wykazuje się znajomością współczesnych dylematów bioetycznych w Polsce i na świecie				
EK_W04	Ma wiedzę na temat najważniejszych regulacji prawnych krajowych dotyczących zagadnień bioetycznych oraz znajomość standardów bioetycznych Europy				
umiejętności					
EK_U01	Słuchacz posiada umiejętność racjonalnego podejścia i oceny zagadnień bioetycznych dotyczących początku życia ludzkiego, prewencji i ochrony zdrowia, podtrzymywania ludzkiego życia				
EK_U02	Posiada umiejętność samodzielnego rozwiązania dylematów etycznych i prawnych oraz aplikowania zdobytej wiedzy w zakresie bioetyki do życia zawodowego				
EK_U03	Posiada umiejętność samodzielnego oceny różnych stanowisk bioetycznych opartych na różnych założeniach antropologicznych, które pojawiają się w debacie bioetycznej				
EK_U03	Posiada umiejętność respektowania prawa moralnego oraz stanowionego w dziedzinie biomedycyny				
EK_U04	Większa wrażliwość moralna w kontekście problematyki bioetycznej oraz ochrony zdrowia				
kompetencje społeczne					
EK_K01	Posiada ukształtowane kompetencje merytoryczne konieczne dla podjęcia obowiązków w ramach komisji bioetycznych oraz szpitalnych komisji etycznych				
EK_K02	Potrafi dokonać etycznej oceny zachowań i procedur w szeroko rozumianej praktyce medycznej				
EK_K03	Rozumie i potrafi uzasadnić potrzebę stosowania norm etycznych w zawodowej działalności w służbie zdrowia				
EK_K04	Potrafi popularyzować problematykę bioetyczną w swoich środowiskach				
Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami kształcenia					
Moduły kształcenia	Przedmioty	Liczba punktów ECTS	Charakter zajęć (teoretyczne/ praktyczne) T/P	Zakładane efekty kształcenia	Sposób weryfikacji zakładanych efektów kształcenia osiągniętych przez słuchacza
Moduł kształcenia I: Zagadnienia antropologiczne oraz etyczne	Filozoficzne koncepcje osoby	2	T/P	EK_W01 Zna podstawowe filozoficzne koncepcje osoby ludzkiej, godności osoby oraz statusu embrionu ludzkiego EK_W02 Ma wiedzę na temat wybranych zagadnień etyki ogólnej, szczegółowej oraz nauki o sumieniu EK_W03 Posiada wiedzę na temat koniecznej integralnej orientacji działań medycznych uznających prymat osoby nad techniką w oparciu o afirmację godności osobowej EK_W04 Posiada ogólną wiedzę na temat	Aktywny udział w zajęciach Studium przypadku Praca końcowa w zakresie jednego z modułów kształcenia
	Wprowadzenie do etyki ogólnej	2	T/P		
	Podstawowe zagadnienia etyki szczegółowej	2	T/P		
	Etyczny aspekt sprzeciwu sumienia	2	T/P		

	Antropologiczne podstawy medycyny	2	T/P	<p>historii bioetyki oraz modeli bioetyki EK_W05 Ma podstawową wiedzę na temat choroby, cierpienia, umierania i śmierci w aspekcie psychologicznym oraz teologicznym EK_U01 Potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu antropologii filozoficznej oraz etyki ogólnej i szczegółowej do analizowania i interpretowania pojawiających się dylematów etycznych w obszarze biomedycyny EK_U02 Potrafi posługiwać się teoretycznymi ujęciami filozoficznymi i teologicznymi w praktyce zawodowej EK_K01 Ma przekonanie o sensie i potrzebie aplikowania wiedzy o integralnie ujętej wartości osoby ludzkiej do działań biomedycznych EK_K02 Potrafi dokonać oceny etycznej i wskazać uzasadnienia zachowań i sposobów postępowania w szeroko rozumianej praktyce medycznej</p>	
	Status ludzkiego embrionu	2	T/P		
	Zasady pomocnicze medycyny	2	T/P		
	Podstawy bioetyki	1	T/P		
	Choroba, cierpienie, umieranie i śmierć – aspekty teologiczne	2	T/P		
	Psychologia cierpienia	1	T/P		
	Komunikacja lekarz-pacjent-rodzina	1	T/P		
	Filozoficzno-teologiczne aspekty ludzkiej seksualności	1	T/P		
	Konwersatorium z dokumentów bioetycznych	2	T/P		
Moduł kształcenia II: Zagadnienia biomedyczne	Genetyka (poradnictwo genetyczne, terapia, manipulacje)	2	T/P	<p>EK_W01 Ma podstawową wiedzę na temat najnowszych zagadnień w obszarze nauk biomedycznych związanych z początkiem ludzkiego życia, jego trwaniem, przedłużaniem oraz końcem EK_W02 – Wykazuje się znajomością współczesnych dylematów bioetycznych wynikających z możliwości ingerencji biomedycznych w powstawanie ludzkiego życia, prewencję oraz przedłużanie życia EK_U01 Posiada umiejętność samodzielnego rozwiązywania dylematów etycznych oraz sposobów ich rozwiązania</p>	j/w
	Eksperymenty medyczne, etyczne kryteria eksperymentów medycznych	2	T/P		
	Metody rozpoznawania płodności	1	T/P		

Komórki macierzyste	2	T/P	<p>w duchu integralnej antropologii</p> <p>EK_U02 Posiada umiejętność samodzielnej oceny różnych stanowisk bioetycznych podejmowanych w debacie publicznej</p> <p>EK_K01 Rozumie i potrafi uzasadnić konieczność stosowania ogólnych twierdzeń antropologicznych oraz norm etycznych w działalności zawodowej środowisk medycznych</p> <p>EK_K02 Ma świadomość daleko idących konsekwencji społecznych oraz kulturowo-cywilizacyjnych w zależności od przyjmowanych rozwiązań dylematów bioetycznych opartych na różnych założeniach antropologicznych</p>
Fizjologia ludzkiej prokreacji	2	T/P	
Poronienie i aborcja (terminologia, argumenty, ocena etyczna)	2	T/P	
Antykoncepcja - problematyka medyczna i etyczna	2	T/P	
Diagnostyka pre-implantacyjna i prenatalna	1	T/P	
Medyczne, etyczne i prawne aspekty transplantologii	2	T/P	
Śmierć, kontrowersje wokół kryteriów weryfikacji śmierci	2	T/P	
Pomiędzy życiem a śmiercią. Psychologiczna charakterystyka osób, które doświadczyły stanu śpiączki oraz osób, które przeżyły nagłe zatrzymanie krążenia	1	T/P	

	Opieka paliatywna – aspekty psychologiczno-etyczne	2	T/P		
	Hospicjum	1	T/P		
	Eugenika	1	T/P		
	Eutanazja – ocena etyczna	1	T/P		
	Uporczywa terapia – środki proporcjonalne oraz nieproporcjonalne	1	T/P		
	Medyczne i etyczne aspekty badań nad nowym lekiem	2	T/P		
	Badania kliniczne – nadzór, monitorowanie, efekty	2			
Moduł kształcenia III: Zagadnienia prawne	Wybrane zagadnienia prawa medycznego w Polsce	2	T/P	EK_W01 Ma wiedzę na temat najważniejszych krajowych regulacji prawnych dotyczących biomedycyny EK_W02 Ma wiedzę na temat europejskich standardów bioetycznych oraz regulacji prawnych EK_W03 Posiada wiedzę na temat funkcji, zadań oraz kompetencji komisji bioetycznych oraz szpitalnych komisji etycznych EK_U01 Posiada umiejętność respektowania prawa moralnego oraz prawa stanowionego w dziedzinie biomedycyny EK_K01 Posiada kompetencje w zakresie udzielania porad oraz rekomendacji	j/w
	Europejskie standardy bioetyczne w perspektywie dialogu cywilizacyjnego	2	T/P		
	Komisje bioetyczne oraz szpitalne komisje etyczne w teorii i praktyce	2			

	Prawne aspekty pobierania narządów oraz transplantacji	2		etycznych w ramach pracy szpitalnych komisji etycznych EK_K02 Rozumie potrzebę tworzenia szpitalnych komisji etycznych jako nieodzownych elementów systemu ochrony zdrowia EK_K03 Rozumie potrzebę zapoznawania się z aktami prawnymi w zakresie prawa medycznego EK_K04 Potrafi popularyzować problematykę bioetyczną w środowiskach medycznych	
Moduł kształcenia IV: Praca końcowa w zakresie wybranego modułu kształcenia		4			

Program studiów obowiązuje od semestru I roku akademickiego 2014/2015

Program studiów został uchwalony na posiedzeniu Rady Wydziału **Teologicznego w dniu16.09.2014..... r.
(nazwa wydziału)

(data posiedzenia rady wydziału)

DZIEKAN

.....*Dariusz Kotwicki*.....

(podpis Dziekana)
Ks. dr hab. Dariusz KOTWICKI, prof. UMK

* Objaśnienia oznaczeń:

EK - efekty kształcenia

W – kategoria wiedzy

U – kategoria umiejętności

K – kategoria kompetencji społecznych

01, 02, 03, etc. – numer efektu kształcenia

** W przypadku, gdy studia podyplomowe realizowane są wspólnie przez kilka wydziałów, program studiów musi być podpisany przez dziekanów wszystkich współpracujących wydziałów i wskazywać daty posiedzeń poszczególnych rad wydziałów.